

# ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 217 ◆ Четвер, 7 листопада 1991 року ◆ Ціна 30 коп.

(Передплатникам — 10 коп.)

## ХАЙ ЖИВЕ КОНВЕРГЕНЦІЯ!

### 3 Непарадні замітки напередодні сьомого листопада

В історії не прийнято говорити про те, що було б, аби... Подібні мрії швидше а мінливому дусі. Отже залишимо ті мрії російському елвісману, але без утоми

розмірковує на тему (в цитаті «Круги і лінії»), що було б, аби оце свого часу та не стріляли в отки, а оті а очки, оті б ми ані й досконалих чого... Бог з ними, з тими жінков-

сько-обомовесними пасивами. Корисніше поговорити про те, що пережили і про те, як жити далі. Виходами з сьогоденних умов, а не з міфічних «амбів».

### В ІМ'Я СТАБІЛІЗАЦІЇ

Укладено «Угоду про принципи торгового-економічного співробітництва між Україною і РРФСР на 1992 рік». Це сталося після тривалих переговорів, які відбулися в Москві між делегаціями України й Росії у переговорах взяли участь Голова Верховної Ради України Л. Кравчук, Прем'єр-міністр України В. Фомін, народні депутати і державні міністри нашої республіки. Відбулася спільна прес-конференція, на якій червоною ниткою проходила думка, що Угода сприятиме стабілізації народного господарства двох держав.

**У** ЕКАТЕРИНІНСЬКОМУ залі Впливний Кремльського папуши Прем'єр-міністр В. Фомін підписав договір про економічне співробітництво, таким чином Україна приєдналася до товариства одного економічного простору.

**У** МІНІСТЕРСТВІ закордонних справ України відбулася прес-конференція міністра закордонних справ Південно-Африканської Республіки Р. Ботти.

Під час зустрічі гість зазначив, що після 1 грудня уряди двох країн з'ясує, які форми співпраці і представництва будуть прийнятні для України та ПАР. Пан Бога повідомив про велике зацікавлення сторін у розвитку співробітництва. Зокрема ця спостерігається в торгівлі та обміні передовими технологіями. Гість відповів на запитання українських та зарубіжних журналістів.

**Г** АЗЕТА «Кримська правда» опублікувала 6 листопада звернення південно-кримських «свободів», «Демократичної Тавриди», Республіканського Руху, Воли вимагають від Верховної Ради Криму негайно відписати економічний угоду з СРСР, союзний договір, відкрити 1994 року, закликають населення організувати одногосподарні попереджувальні страйки «для консолідації демократичних сил». Проти цього рішуче виступають Медвіді, інші кримсько-татарські об'єднання, рід російських та українських громадянських рухів. Але «Кримська правда» їм слова не дає.

### РЕСТАВРАТОРИ З БАВАРІЇ

Вчора голова Верховної Ради України Л. Кравчук прийняв делегацію представників двох баварських фінансових та будівельних груп на чолі з доктором Б. Бергелсоном. Під час бесіди йшлося про реалізацію проекту побудови нових та реставрації старих будинків у Києві для розташування в них закордонних дипломатичних та ділових представництв. Проєкт здійснюватиметься спільним українсько-німецьким підприємством, яке незабаром буде створено за підтримкою Кабінету міністрів України і Київміськради.

### 13 ЯКЕ Ж ВОНО — УКРАЇНСЬКЕ КІНО?

Так, ми сьогодні ще не маємо кінематографа, який би гідно репрезентував Україну в світі. Гірше того — нас просто світ не знає. І такі відомі, титуловані відзнаками на багатьох фестивалях фільмів, як «Пані забувтех предків», «Намішній хрест» чи «Вільні птах з чорною ознакою», не можуть заповнити тієї великої прогалини в національному кіно, яка призводить нас усіх своєю безбарвністю й пустотою. Та й створення цієї картини, це в 60 х — на початку 70 х років. А сьогодні?

На знімку: прізвисько «Голос України» — одна з найкращих Всеукраїнської кінофестивалю.



### СВЯТО ОСІННІХ ШПАКІВЕНЬ

Коли ми ще сприймали Жовтневі свята чисто і некритично (які Ленін такою молодістю, а юний Октябр'єв переді) — так хотілося, аби тоді ласкаво тобто цілком неофіційно вітальну листівку. Але таких листівок тоді не випускали. Тепер нібито вже можна, але — знов не випускають. Ну, хай свято — вже не свято, але ж є сотні тисяч людей, немолодіх і самотніх, котрі зникли святкувати Жовтень і вже до смерті цього свята нікому не віддадуть. Чи не бачили їм буде німні не отримати значущу червону листівку зі ставленим профілем знаменитого крейсера?

...У Києві, де я живу, у нашій дворі, є будинок, де мешкають офіцери з сім'ями. Вчора я бачив там: тобто із офіцерських дітей прикріплено знадвору до вікна коварну шпаківню. Шпаківня, уявіть собі, розфарбована у жовто-блакитних тонах. Скоже на те, що діти першими відчують епоху, коли всі свята будуть неофіційними, а всі святкові листівки — веселими.

...А ми б — не забути привітати когось із своїх близьких, кому нині сімдесят чи близько того...

Христовор ГРУША.  
Фото Івана ТИТАРЕНКА.

### ТОВАРІВ ПОБІЛЬШАЄ

Між Болгарією та Україною досягнуто угоди про поставку болгарських товарів. Про це повідомив прем'єр-міністр Болгарії Попов. За його словами, експерти цієї країни вже вихили до Києва для опрацювання останніх деталей договору. Перебачено, що в обмін на електроніку Болгарія постачатиме наші республіки товари на суму 4 мільярди доларів.

### ...АЛЕ ВИ НАМ НІЧОГО НЕ ВИННІ!

Для того, аби ви, шановні читачі, отримали сьогоднішній номер «Голосу України», редакція сплатила (за святкову доставку) 3840 карбованців. У будні за це платиться наполовину менше. Але ви нам нічого не винні! Бо-жкожко нагода поспілюватися зі своїми читачами — то такі свята для газети!

Продовжено передплату на «Голос України» до 15 листопада. Індекс українського видання 60955, російського — 60997. Ціна на 1992 рік — 19 крб. 80 коп.



## НЕПАРАДНІ ЗАМІТКИ НАПЕРЕДОДНІ СЬОМОГО ЛИСТОПАДА

Не треба відмовлятися від минулого, якби він воно не було. Чинного минулого у нас немає. А. от враховувати — треба, і щоб не повторити помилок, і щоб не впасти в ішу крайності. Недаремно ж середню людину звать золотом! Отож, хай живе конвергенція!

Сергій ПРАВДЕНКО

## Про зміни в складі Центральної виборчої комісії по виборах народних депутатів України

Голова Верховної Ради  
України  
Л. КРАВЧУК  
м. Київ  
23 жовтня 1991 року





Жовтнева революція. Дві точки зору

# ЯКЕ ТАМ СВЯТО...

Там було: щоразу на початку листопада складалися сліси тих, кого підприємства, організації, нолгоспи делегували на жовтневу демонстрацію, андаалялися безплатно повітряні кульни, палєрові нєтї, детално розлісувалося, хто має нести транспаранти, знамена. А яні серйозні були релєтїції багатоголосого «Ураї», «Славаї» тощо. Розліваїлися вулицями міст і сіл вєлєлюдні демонстрації, світїлась ілюмінація, в небі розквітали святнові салютї. Ми всі це знаємо, ми всі з того часу.

Там було... І що це було? З цим питанням ми звернулися до народного депутата, голови Народного Руху України Івана ДРАЧА.

— Це не наше свято, це не свято українського народу. Але сказати так — ще нічого не сказати. Треба думати про те, що під крилом цього так званого «свята» дїстав у спадок український народ. Мільйони загїблих у громадянській війні, голодомор тридцять третього, загїбель української інтелїгенції від репресїї, нїщення української мови, культури, руйнація храмів інших національних святїнь. Усе це спадщина так званої Великої Жовтневої соціалїстичної революції. І все ж потрібно сьогодні бути реалїстам: було чмало українських патріотів, які сповїдували комунїстичні ідеї, наприклад, я таким патріотом вважаю Олександра Довженка, який сам свого часу брав участь у національних змаганнях і був одним із тих, хто в складї армії Української Народної Республіки брав «Арсенал», а потім цїй «Арсенал» оспївав з іншого боку, хоча багато хто із представників української інтелїгенції не сприйняв цього його кроку. Та це була позиція не тільки Довженка, комунїстичні ідеї сповїдували Микола Хвїлюїч, Микола Скрипник. Микола Куліш теж боровся за Червону Україну, сповїдаючи, що вона зможе дати відродження українському народові. Є і сьогодні сотні, а може й тисячі людей, які ще свято вірять, що ми повинні відзначати 7-8 листопада як свято. Але я повторюю — це не наше свято. І настане час, коли це зрозуміють усі. Чим більше ми будемо вивчати історію, приходимо до нас той невідомий і незнаний Ленін, якого нам обіцяють незбагнаною видати. Ми усвідомимо, які жахливі криваві основи були закладені у підвалини справді великого у своїй нелюдськості Жовтня. Його треба розкривати, роз'яснювати правду. Саме це спонукало мене взяти участь у роботі з'їзду соціалїстів, розуміючи, що сучасні демократи повинні подавати приклад демократизму, що ми повинні спонукати колишніх комунїстів ставати в ряд будівників незалежної України, щоб вони не гуртувалися десь там у підпілї, тим самим утворюючи підпільні суспільні наріви. Я звернувся до соціалїстів із закликом працювати в ім'я трудївників, якщо вони вважають себе захисниками трудївників, доводити свої ідеї на практиці. І наріви з республіканської партїї, демократичної, партїї демократичного відродження України ставати нормальною партїєю. А яка партія буде авангардною, кєхай сам народ вкаже.

— Іване Федоровичу, з переходом до ринкових відносин може бути івдївчїйне розшарування в суспільстві. З'являється чимало збїжїлих людей — це цілком

реальна перспектива. І вчєвїдь абсолютно реально, що зростє соціальна база для комунїстичних ідей.

— Тим більше це повинно бути відверто, відкрито, на поверхні, тим більше воно не повинно вхїдити в якісь потємні підпільні структури, а відбуватися на рівні отого «круглого столу», до якого колись, на початку діяльності кашого парламенту, так активно закликав Дмитро Павличко. Потім ця ідея відпала. І ось тепер на з'їзді соціалїстичної партїї вже Олександр Мороз знову закликає нас до відкритого діалогу. Ідея «круглого столу» вкрай важлива і потрібна сьогодні для консолїдації суспільства.

— Отже, не свято. Чому ж воно все ж залишилося?

— Я думаю, не останню роль тут відіграло те, що депутати просто не захотїли відїбрати у людей два вїхїдних днї, позбавляти їх можливості відпочити. Однак, це питання потрібно вирішувати, ці днї повинні стати нормальними робочими днями, хоча би в ім'я історичної справедливості.

— Іване Федоровичу, які ми бачите справжні свята незалежної України?

— Український народ — це в основному народ христїянський і тому потрібно встановити на державному рівні святкування основних христїянських свят, які ми у дуже складних умовах почали виборювати. Зрештою, це питання потім само собою усталилося. Мабуть, потрібно святкувати 22 сїчня — це офіційний день утворення Української Народної Республіки. Якраз наступного року 22 сїчня ми скликаємо конгрес українців колишнього Союзу, ми спеціально приурочили його відкриття до цієї дати. В цьому році ми будемо широко відзначати 125-річчя першого президента України Михайла Грушевського — видатного державного і політичного діяча. Я радий, що воно відбудеться, таким чином ми відновлюємо традиційність, спадкоємність нашої державності. Тїєї державності, яка була вказана на той час 24 країнами світу. Буквально вчєра я мав розмову із спеціальним посланником Італїї, який говорив, що Україна, як одна із основоположниць ООН, боролася за те, щоб Італїю прийняти членом світового співтовариства, і він говорив про те, що Італїя буде одна з тих перших країн, яка стоятиме за офіційне визнання України. Чим більше Україна буде утверджуватися у всіх сферах державотворчої діяльності, тим швидше матиме це визнання. Буде хлїб — буде і пїсня. А свято Жовтневої революції. Господи, яке там свято...

Вєла розмову  
Наталїя ДЗЮБЕНКО.



## Чи є у світі соціалїстична держава...

Валентин ТРИЗНА, народний депутат України, член Соціалїстичної партїї України:

— Тепер багато на що ми дивимось інакше. Для деякого дата 7 листопада стала неприйнятною як свято, для деякого свято залишилося святом. Час обливняти себе і нашої історії суцільним потоком помиї вже минув. Люди все глибше починають замислюватися, що ж сталося 25 жовтня 1917 року. Чи то була перемога над тими, хто хотїв владу? Чи такий це був перелом? Багато партїї на той революції виступали за збереження багатопартїїної системи. Їх не підтримали. А якби було навпаки, то, можливо, розвиток нашого суспільства був би зовсім іншим.

Прокїти 74 роки вїкинути з історії країни неможливо, керуючись тими чи іншими політичними поглядами на історію, інакше історик перестанє бути істориком.

Свято 7 листопада, вїрїше, дата 7 листопада 1917 року для багатьох людей має якийсь значення. І ми мали підїйти до цього цивїлізовано. Слїд було звернутися до народу, нехай не із закликами, як було ранїше, а просто спокїйно сказати про цю історичну дату.

— Валентине Сергїйовичу, як ви вважаєте, чи може бути вивїшений національний блакїтно-жовтий прапор як атрибут цього свята? Адже історики пишуть, що «перший вступ червоних айськ вївїшуванням червоного прапора, але в куточку, заєрху біля древк, були вїшні двї смужки — жовта і блакїтна».

— Тї люди, які вїрїшили для себе, що синьо-жовтий прапор є національним прапором України, займають позицію, полярну моїй, і не вважають цю дату святом. І

навпаки люди, які святкуватимуть цей день, пов'язують своє життя з червоним кольором. Навїть не з червононим прапором. А з червоним — прапором робїтничого руху.

— Нещодвно заснована Соціалїстична партія України, яку ви представляєте, мабуть, стоїть під червоним прапором?

— Так. Ми й заснували нашу партію для того, щоб представляти інтереси робїтничого класу у громадському житті. Найближчі кашї плани — створити структуру партії. Вже нині ми зїбрали мобільний колектїв економїстів, щоб розробити відповідну програму вїходу економїки з кризою.

Я влєвнений, що всі нинї вважають панацеєю рїнок, знають, що робити, але не знають, як саме. Ось ми й хочемо вїкрїсталїзувати позицію, і впливати на процес припинення кризи. У Верховній же Радї неможливо вїнести на обговорення якийсь законопроект, добитися його прийняття, не маючи політичної сили.

— Скїльки ж представників Соціалїстичної партїї вже нинї в у парламенті України?

— Передчасно ще говорити про це. Поки що 10-12 депутатів. Багато хто — думас.

— Мабуть, партія визнає члїв її кїнцеву мету?

— Це природно. Наша мета — соціалїстичне суспільство. Не таке, звичайно, як у нас було і називалося соціалїстичним. А соціалїстичне у прямому розумінні цього слова.

— Чи є нинї у світі така соціалїстична держава, на яку ви можете орієнтуватися?

— В абсолютї практично ще немає. Але до такого наближається Швєція. Серйозні передумови для побудови соціалїстичного суспільства має Франція. Із заявї Президента Міттерана стає зрозумїло: він поставив завдання до 2000 року вїжити заходи, щоб зменшити розрив добробуту між найзаможнішими і малоїмущими. Від них у нашому розумінні там взагалї немає.

— Так, за їхніми мїрками ми всі бїдні...

— Це насправді. Своїм шляхом, дуже цікавим і повчальним, їде Норвєгїя. Але еталона соціалїзму ще немає.

— На які кошти створюється ваша партія? Чи не заєртатиметься аона за матеріальною підтрїмкою до зєрубїжних соціалїстичних партїї?

— Створюється на вїнески членів партії. Це один відсоток від доходів. А щодо підтрїмки — думаємо. Взагалї ми виходимо з того, що мїкмальна кїлькїсть людей одержуватиме в нашій партії зарплату, решта працюватиме на громадських засадах так, як це робиться за кордоном. І розраховуємо на те, що до нашої партії приїде багато комунїстів. Вона, звичайно, не буде трьохмїльйонною. У Швєції соціалїстична партія кїлюки не налічувала й мїльїона. Така ж кїлькїсть у співвідношенні до кїлькості населєння є найбільш оптимальною і для України. До речі, хочу зауважити, що колишнї партїїані номенклатура КПУ не увїйшла до керівництва нашою партїєю. Привїлєї у нас не буде. І врештї, якщо я відчую якийсь їгрї, вїкїду з партїї першим. Не хочеться ще раз бути ошуканим.

— Чи передбачється в Соціалїстичній партії принцип «демократичного централїзму» і системв стягнєнь?

— Думаю, що такого демократичного централїзму, як був у компартії, ми не матимемо. Бо у нас допускатиметься розвиток рїзних платформ. А щодо стягнєнь, звичайно, вони будуть. Може, наївїтї не стїгнєння, а попередження. І не за те, як ти там поводїш себе у побутї. Нас об'єднує політична мета.

Бєсїду вєла  
Світлана ПИСАРЕНКО.

[illegible]

— Чи є нині у світі така соціалістична держава, в якій ви можете орієнтуватися?

Бесіду веде  
Світлана ПНСАРЕНКО.

кровою.  
1986 р.

твоїми очима, Маріє.

\_\_\_\_\_

пада 1991 року. № 217

Сьогодні для економіки України немає більш насущного завдання, ніж роздержавлення і приватизація майна.

Ось у вас звучать обіцянки Прем'єр-міністра щодо підвищення рівня майна всім членам населення більш як у два рази. А звідки ж брати ті гроші? З яких фондів? Другий варіант: верстат і так уже працює щодобово. І не має не навчив досвід уряду Гінакова, благодійних акцій призведе до косяка. Платити бюджетного дефіциту? І головної інфляції? Адже відомо, що без збільшення виробництва всі ці доходи з'являються. І розподіл створеного багатства на користь одних за рахунок інших.

Головний валекул у системі термінових заходів і повинна стати приватизація державного майна, яку треба провести швидко і економічно грамотною, тобто з урахуванням економічних законів, що склалася в суспільстві. Більшість республік уже пішла цим шляхом. Росія і Молдова це на початку 1991 року прийняли рішення про приватизацію. Вилучив свого закону ще не має, але ті Верховні Ради прийняли програму приватизації економіки, в якій чільне місце посідають питання роздержавлення майна. Більше того, парламент республік нещодавно прийняв постанову про приватизацію приватної власності на землі. Президент Казахстану Назарбаєв, не чекаючи рішення Верховної Ради, з довідним попереднім обговоренням, просто затвердив своїм указом два документи: програму першого етапу роздержавлення і приватизації на 1991—1992 роки та положення про купівельні механізми приватизації державної власності і республік. Вис навч? Проведено перші аукціони по продажу державного майна. На торги були выставлені магазини, ресторани, прачкарні, парки, курортні і навіть кінотеатри, який продали за 1600 тисяч карбованців або в 4 рази більше від старої ціни. Такі ж аукціони проведено і в Литві, але ціни там значно вищі, ніж у Казахстані. Рес-

# АУКЦІОНИ, АКЦІЇ, СЕРТИФІКАТИ...

Тільки реформа відносин власності в амозі спричинити реальні зміни в суспільстві. Всі інші дії, які не будуватимуться на майнових відносинах, результату не дадуть, а матимуть ефект того квартету мухак з відомої байки. Нотти, які не дають б, а відрізати до суття так і не змогли. На жаль, дії нашого уряду ніколи нагадують саме цей квартет.

публіки Прибалтики, до речі, свої закони про роздержавлення почали приймати ще наприкінці 1990 року.

Таким чином у більшості республік не тільки давно вирішено методичні питання приватизації, але й зроблено вже перші реальні кроки щодо її практичного впровадження в життя. Ми ж все це дискутуємо про елементарні основи роздержавлення. На пленарному засіданні Верховної Ради України 23 жовтня 1991 року було представлено три концепції, кожна з яких по-своєму пропонувала вирішувати це питання. Хоча, по суті, і концепція Кабінету міністрів, і варіант комісії Верховної Ради — це частково безплітні передачу майна в руки народу. Концепція ж Міністерства по роздержавленню безплітну роздачу майна вважає неприпустимим і тому пропонує в основному платний шлях переходу власності до нових господарів. Його головний аргумент проти безплітної передачі наводиться той факт, що багатьом власникам сертифікатів доведеться виплачувати щорічний дивиденд, тобто дохід на акції, і вони або будуть продані, а це призведе до перелання майна фонду нагромадження у фонд споживання. Крім того, не буде реального господаря майна.

Дозволю собі не погодитися з такою аргументацією. Якщо стояти на тій позиції, що взагалі не треба проводити приватизацію. Справа в тому, що дивиденди необхідно буде виплачувати новому господареві незалежно від того, у якій спосіб він одержав майно — оплатно чи безоплатно. Тому заперечення щодо дивидендів, по суті, стає запереченням самої приватизації.

ПРИНКО, що до широкого обговорення у нашому суспільстві представлених концепцій справа, поки що не дійшла. Реальне вирішення проблеми законодавчого забезпечення приватизації відкладається. Причому звернати увагу на те, що всі йдеться, не про закон, а лише про концепцію. Цілком закономірним є питання: хто зацікавлений у закінченні і коли нарешті можна чекати обговорення конкретного закону?

Втім, час, відведений на суперечки, давно минув. Досвід більшості республік показує, що найбільш оптимальним є поєднання безоплатного і платного шляху передачі майна. В результаті чого забезпечується дотримання принципу соціальної справедливості і вилучення немалих коштів до бюджету, і республіки вже надійшли свої громадяни безоплатними платіними документами на право участі в аукціонах на нерухомість. В Литві, наприклад, це ініційний рахунок, що відкриваються в банках на ім'я жителя республік. В Росії не іменні приватизаційні рахунки, загальною сумою яких на першому етапі буде перевищувати приватизоване майно в 4 рази. В Молдові і Білорусі — це бонуси народного достатку, в Казахстані — купони.

На мою думку, має сенс роздати на Україні сертифікати на всю суму майна, що підлягає приватизації. Це попередить сплеск недоволі народу, відчуже значного мірою достатку корумпованих елементів, а з іншого боку стимулюватиме підприємницьку активність. Чим вищий попит буде на аукціони, тим більшою буде ціна на засоби виробництва, що продаються, і тим більшу

виручку отримає держава для вирішення гострих фінансових проблем. Треба зрозуміти, що ринкова ціна буде значно вищою від усієї суми сертифікатів, і тому в наслідок держави не адмініструє у Вільнош перші аукціони засвідчили, що продажна ціна, як правило, перевищувала стартову в 5—10 разів, і це тільки в момент Реалізації майна. А який ефект матиме посилення підприємницької активності? За розрахунками росіян, зростання промислового виробництва у них за декілька місців може становити до 20 відсотків.

Усі ці факти говорять про те, що нам треба поспішати а приватизації і роздержавленню. Але хочу застерігти, що поспішати потрібно некаким, але не допустити прорахунок. Ні в якому разі не можна до прийняття закону про приватизацію відхилити мораторій на зміну форм власності, який Верховна Рада України зазначила затвердила 29 листопада 1990 року. Цей документ відіграв дуже велику роль, тому що значно згальмував можливість розгуків у державному майна, і зараз на Україні не існує гострої проблеми повернення незаконно привласнених основних фондів. А в Росії ця проблема поставилася настільки гостро, що уряд мусив приймати рішення про перерозподіл актів передачі майна, оформлених до прийняття республіканського закону. І ми повинні дуже обачно ставитися до цього питання. Бо чим не самі справи, які гальмують прийняття закону, намаганнях протягнути рішення про відміну мораторію. А цього до затвердження Закону України про роздержавлення і приватизацію народного майна не можна допустити.

Зоя БОРИСЕНКО,  
кандидат економічних наук,  
Київ.

## «БИТВА» ЗА СПІВРОЗУМНІСТЬ ТРИВАЄ?

(Закінчення.  
Початок на 3-й стор.)

лення вимог України, не підписання будь-яких договорів з центром і Договору про економічне співробітництво (що означає певну організацію держав), а укласти договір про співробітництво на взаємодіній основі. Підписати запропонований текст тільки після розподілу алмазного, золотого та валютного фондів і боротьби колишнього Союзу, а стосовно до цього урядові України потрібні необхідні Україні нафту, газ, іншу сировину, Запропонований економічний співробітництво свій варіант Договору, а урядові продовжити консультації щодо узгодження текстів. Таким був спектр позицій.

Говорили депутати й про те, що останні дії Росії й центру щодо України — це не що інше, як економічний шантаж, метою «створити на колінах» і «вкрити» потрібний підпис. Інші наводили приклади, що, як тільки Україна заговорить про згоду предявляти до економічного співробітництва, відразу почли налягуватися на оренду землі, митної «послуги», на пруження зростало, і головуючий І. Плонч змушений був розпустити депутатів на перерву, щоб «остудити пристрасті» й узгодити позиції.

Після перерви пройшла промова І. В. Фокіна і тих депутатів, які голосували за Україну параффу Договору, а з часом парламент за умови гарантії інтересів республіки може його ратифікувати.

Розумне «зєрня» з прому рішення, це цілком очевидно, є. Як пояснив депутатам С. Головатий (Київ), перебуваючи на парламенті, він вступав в певне «тертя» з багатьма незалежницькими законодавчими актами України, але ніхто юридичних неспілкувань для республіки за собою не передбачав. Зате з другого боку припинялися спекуляції типу «чи відстане нічого не дамо», і ставало зрозуміло, чи взагалі можуть щось продати України інші республіки, зокрема Росія. Адже цілком можливо, що мають рішучі дії депутати, які вважали, що Договір — це ширма, остання спроба М. Горбачова аргументу Союз, ній ніяким чином не сприятимуть калагодуючим економічним зєрєвкам. Це, можливо, той момент, коли так само, як і решті, стане явним, в Догові відіграє роль «лакумусового папірця» прихованих планів і намірів.

Крім того, прийняв Верховною Радою рішення про адміністративні на межі, політичні макер напередодні грудневого референдуму, що за спокійно ту частину громади республіки, яка не надється до «високої політики», а на побутовому рівні боїться погіршення становища через невідповідності Договору. А боїться — отже може проголосувати проти незалежності. Хай буде так, як є, а час, розвиток подій уже розставляє на свої місця.

Володимир КАЧКО,  
парламентський кореспондент «Голосу України».

## ВАЛЮТУ — НА ХЛІБ

Серед промислових підприємств, які паршими відгукнулися на заклик Кабінету міністрів України видати валюту на закупівлю хліба, був Хмельницький завод трансформаторних підстанцій. Погодився, в убожій сировині валютних надходжень аналити 40 тисяч доларів — вартість який вчинок директора Євгена Петруша і трудового колективу.

Такий жєст підтримки уряду суверенної республіки проявив і на Хмельницькому заводі термопластоматів. Як сказав вашому кореспонденту генеральний директор Сергій Гутів, найбільш чинним засобом спеціального рахунку بود переказано 30 тисяч валютних карбованців. Є підстави сподіватися, що тепер директор, генеральний директор виробничого об'єднання «Пригапрас» Сергій Васильченко,

Михайло ВАСИЛАШКО, власний кореспондент «Голосу України».



## «АНАЛІТИК»

До уваги аудиторських (економіко-правових) фірм! Організаційний комітет по створенню Співки аудиторських фірм України повідомляє, що установчий з'їзд Співки планується провести на початку грудня 1991 року.

Офіційні повідомлення про участь у роботі Співки аудиторських фірм України просимо надіслати за адресою:

252025, Київ,  
Ришківський пр., 8, к. 602,  
контактні телефони:  
228-97-42, 267-35-01.



## Страхове товариство «Омета Інтер» Запрошує до співробітництва

Фірма, малі підприємства, кооперативи м. Києва, які займаються аудиторськими послугами для спільної діяльності у певних видах страхування.

НАША АДРЕСА: м. Київ, вул. Артема, 18.

Контактний телефон: 212-09-26, 212-40-67.





## Експрес-новини

У Римі розпочалася сесія ради країн — членів НАТО. Головним пунктом порядку денного сесії ставитимуть питання щодо відносин Північної Атлантичного альянсу до Східного Європи і Радянського Союзу, повідомив держсекретар США Дж. Бейкер.

Ізраїль і арабські країни протягом двох тижнів мають вирішити питання щодо місця проведення другого туру Близькосхідної мирної конференції, заявили офіційні представники Білого дому. Якщо до вжитого терміну не вирішиться, то США висунуть наслідок пропозиції відносно цієї проблеми.

Представники «Сіккім» зустрілися в Паризі метою обговорення питання економічної кризи в Радянському Союзі. Обговорювалися питання про сплату СРСР зовнішніх боргів.

Прем'єр-міністр Румунії Сілеакам повідомив про виникнення економічної кризи в Радянському Союзі. Він також зазначив, що Румунія не підтримує курсу біля-турецького і банківського, а його індексація пасажиром сплати штрафів, повідомив Румунія.

## КРАСА ВНИМАЄ ЖЕРТВ

Там вважалися, зокрема, багато китанців, серед яких ніхто досі не було ідентифіковано. Риси обличчя (хоча пластикова операція коштує дорого). Опиитування серед модниць виявили дві основні причини, які спонукають їх до подібних турбот: по-перше, завоювати серце майбутнього чоловіка, по-друге, знайти більш привабливу і престижну роботу (створджені, секретарки в ношевий фірми, фотомодель). Звичайно, граються й за гроші. Зокрема, газета «Таїм» це розповіла про анекдотичні випадки. Контролер а автобусі примусив одну з «модернізованих» (пластичним пасажиром сплати штрафів, оскільки, на його думку, фото на прозному квитку не відповідало живому «оригіналу»). Даремно пасажирка налякала похитку, що вона саме повертається додому після косметичної операції. Контролер зрозумів її комплімент, відзначивши, зокрема, майстерність «дівчини, про яку ти говориш». Так, краса, справді, вимагає жертв.

## БОРЬБА ДО ОСТАННЬОГО... ТУРНА

Італійська преса обговорює скандальний, на думку багатьох спостерігачів, випадок, який стався в останній провінції. Альдо-Адальде-Болдано (більш відомий світові під назвою Південний Тіроль). Німечкомов-

Чи зможе Україна існувати як самостійна держава після можливого виходу зі складу СРСР? Аналіз, проведений федеральним інститутом з вивчення Сходу і міжнародних досліджень, свідчить про те, що українці мають неоптимальні шанси досягнути рівня розвитку західноєвропейських держав. Проте, це можливо лише в результаті довгого перекладного процесу, який має пройти вся країна. Східна Європа. На думку експертів, для того, щоб звести негативні наслідки цього переходу для населення до мінімуму, безумовно необхідна збереження економічних зв'язків України з іншими державами, насамперед з Радянським Союзом.

## «Зодобіє дайтун» (ФРН)

Метом Договору про економічне співробітництво з створення республікан, які нині перебувають у порівняльному стані в результаті розвитку Союзу, єдиної й ефективної економічної системи. Чотири республіки, які не приєдналися до договору, що нинішню мірою незалежності згодом, Україна й інші республіки негативно реагують на надмірну силу впливу РРФСР, вимагаючи рівності між республіками в сферах оподаткування, фінансів, грошової системи, частки в Удмуртії, Удмуртії, яка є другою найбільшою республікою СРСР, абсолютно необхідна для створення єдиного економічного простору. В майбутньому, можливо, з'явиться необхідність переглянути договір з метою відображення в ньому вимог розвитку, що не передбачає. Тому не можна з упевненістю сказати, що факт нинішнього підписання договору є рішенням.

## «Майні» (Японія)

Г.Д. Геншин, навіть якщо й буде розумарний позицією України щодо союзового договору, намагається в Києві не показати цього. Він підкреслює, що голова парламенту Л. Кравчук також підтримує ідею формування єдиного економічного простору, але не згоден із деякими положеннями дого-

## Наш прес-клуб

вору про співробітництво. І в Києві Геншин намагається продемонструвати досягнення ЄС, наголосивши, що внутрішній ринок Співтовариства ніякою мірою не відбивається на незалежності окремих держав. У відповідь на бажання української влади влаштувати міністр закордонних справ ФРН навіть й приїхав намір Співтовариства створити валютний союз, підкреслюючи, що власна валюта зовсім не означає самостійності держав. Стримайтесь, власна валюта означає політичний відступ від союзової угоди, що він діє з огляду на президента Горбачова.

## Агентство ДДП (ФРН)

«Європа потрібна собі сама», — заявив президент Європейського банку реконструкції та розвитку для Східної Європи (ЄВБР) Н. Аталі. — «Сьогодні ми служимо для Заходу лише місцем бюрократичних чар, а для Сходу — місцем транзитних задержок. Прийшов час змінити ставки і створити нову конструкцію для наступних поколінь».

Не можна залишити в стороні від цього будівництва решту держав, які не входять до складу ЄВБР. Я маю на увазі менше мірою 20 країн, оскільки їхнє не поєднання буде винятком. Це Польща, Угорщина, Чехо-Словаччина, Швейцарія, Швеція, Австрія, Норвегія, Фінляндія, Балтійські держави, Росія, Україна, Білорусь, Албанія, Туреччина, Румунія, Болгарія, і ці держави, що виникнуть у Югославії. У кожній з них є підстави вважати себе європейськими і кожна з них зробить свій внесок у різноманітність Європи. Всі ці держави треба швидко прийняти в Європу, щоб не повторити їхнього розвалу й розколювання».

## «Евганс» (Франція)

Рішення України не брати участі в союзних структурах покладає нинішнім надіям Ми-

хайла Горбачова зберегти Союз у вигляді конфедеральних держав. Рішення українського парламенту щодо створення республіканського банківсько-господарського банку і введення власної валюти готують грунт до незалежності української держави, напередодні референдуму про незалежність, призначеного на 1 грудня.

## «Таймс» (США)

У світлі можливого приходу до влади в республіках нових тоталітарних режимів з націоналістичним зацикленням і протиріччям між «ношними» братніми республіками, які загострюють, міжнародному співтовариству слід довести швидко реагувати на «адерний фактор» у відносинах між РРФСР і Україною. Слід поставити питання зброю РРФСР під надійний міжнародний контроль, щоб вона не стала засобом тиску в розв'язанні міжнародних конфліктів між нім радянськими республіками.

## «Берлінер дайтун» (ФРН)

В часи «холодної війни» хоча й не йшлося про мир, але ситуація була зрозумілою й передбачуваною. Тепер у владі виникли непередбачувані фактори, але про міцний мир все одно говорити не можна. Причиною цього — розпад Радянського Союзу, що неможливо, втрата авторитету московського центру і зростання агресивного націоналізму в республіках. Приїхав з України, яка створює власну армію, безумовно, вилізуть і інші республіки, серед яких і ті, на територіях яких є ядерна зброя.

## «Манеймер морген» (ФРН)

Україна, відмовившись від ядерної зброї, в той же час проголосила про наміри створити власну армію, яка наразі становить 20 тисяч чоловік — більше ніж Bundeswehr об'єднаної Німеччини. Виснаження питань, які можуть стати причиною процесу розпаду центральних військової структури, якщо, напри-

клад, за Україною підуть інші республіки?

## «Штутгарт дайтун» (ФРН)

Україна усвідомлює свою силу: вона виробляє 46 відсотків сільськогосподарської продукції СРСР і четверту частину промислових товарів. Україна першою з радянських республік проголошує створення власної армії і встановлює контроль над ядерною зброєю на своїй території.

## «Санді таймс» (США)

Парламент України, яка вважається другою по силі після Росії радянської республікою, зростає ще один крок до незалежності, прийнявши постанову про створення 400-тисячної республіканської армії. Ця постанова була прийнята після сильних сепаратистських і анти-москвинських настроїв, що охопили республіку, безосередно не стосуються пропозицій деяких офіційних осіб відносно створення незалежних збройних сил на базі нинішніх розташованих у республіці частин Радянської Армії. Залежно від результатів призначеного на 1 грудня референдуму, на якому, як вважають, більшість проголосує за незалежність, українська армія у разі свого створення здатна брати участь у центральному урядові й суді між республіками.

## «Нью-Йорк таймс» (США)

«Ми вітаємо відмову українського парламенту від ядерної зброї, і його рішучість зробити Україну вільною від ядерної зброї, — заявив офіційний представник держдепартаменту США Баучер. — Проте ми стурбовані тим, що плани республіки мати власні збройні сили. США — продовжувати, — не вважають, що створення великих незалежних армій відповідає конструктивній меті. І загрожує створенню економічним ефектом, який матиме утримання армії тих республік».

## «Вашингтон пост» (США)

## Інформ-шоу

на більшість цієї області протягом тривалого часу добувають відомості про те, що влада в Італії (хоча влада й створила для цих людей економічний режим «набільшого сприяння»), отже, демонстративно відмовляється від своїх міждержавних зобов'язань. Сторонньої війни настало тоді, коли у світ вийшло турнестичне довідник, призначений для гостей цієї (повторюємо, італійської) провінції. Він містив надруковані дані з описом усіх турнестичних маршрутів чотирма мовами, «забули» вижити П. Італійська влада, хоча й не могла зрозуміти, але чому так багато страждати туристи серед яких багато приїжджених з інших провінцій Італії?

## БУДУМО БЕЗАЛКОГОЛНІ

Хотілося б заспокоїти читача, вивченого постійним дефіцитом пива в Америці цей напій теж вживають дещалі рідше. Шопранда, не тому, що у тамтешніх країнських бракує пива, а тому, що його так заміє. Але американці підмудують за своїм здоров'ям, тому навіть такі «безневинні» напій викликає у них побоювання. Але як же здогадатися, для чого продукт, який у нас (згідно з відомим указом) намагається впровадити, споживають, у них вимагає сам споживач. Але як же здогадатися, для чого продукт, який у нас (згідно з відомим указом) намагається впровадити, споживають, у них вимагає сам споживач. Але як же здогадатися, для чого продукт, який у нас (згідно з відомим указом) намагається впровадити, споживають, у них вимагає сам споживач.

зультат не примусив себе чекати. Лише дві пивоварні компанії протягом нещодавнього року активізували продажі 10 мільйонів пляшок пива «без градусів». «Будемо безалкогольні», — закликає реклама. І — знаходять широкі відгуки серед любителів пива. Шопранда, не тільки тому, що розумна, а й тому, що пропонує їй не якусь гідоту-ераца, а смачний напій. Пиво — справжнього пива відмінності важко.

## НАРЕЧЕНІ ЗА ПРЕЙСКЛАД

Індійська громадськість всерйоз занепокоєна щоденним зростанням практичного продаж-купівлі неповнолітніх наречених, яка існує в країні. Недавно одна з них виірвалася на волю, оголошуючи «ні весілля, ні шлюб, ні хоча бати до Більшого Сходу, підстаєтирчирний мешканець. Якого приїхав тринадцятирічну дівчинку у П'ять років за безцінь. Втім, у родині ця дівчинка, примом, не була ніким. А для того, щоб видати дитину заміж, потрібна сума, еквівалентна тисячі доларів (батько заробляє 60 доларів на місяць). Оскільки такі гроші — навіть у перспективі — нереальні, замишляється «принести» улюблене чадо в інший спосіб, тобто продати його комусь. І була двана практика постійно відносимої зокрема, дівчат почали брати заміж «на певний час». Невдоволює



НА ЗМІНКУ: дівчинка, яка не хотіла вийти за Більшого Сходу за 60-річний «чоловічок».

Фото з журналу «Таїм» (США).



## ВСЕ, ЩО БУЛО— БУЛО З НАМИ



З біографіями держав відбувається те саме, що з біографіями окремих людей: у дитинстві та юності дії народження святкуються радісно, бучно, оптимістично.

Під старість же багато хто просто відмовляється святкувати: не хочеться нагадувати собі, що міг би прожити краще, розумніше, міг би зробити більше і для себе, і для дітей своїх.

Однак ніхто з поважних ювілярів ніколи не сердиться, коли йому нагадують про свято.

Бо біографію відмінити неможливо, та й не варто.

Дії народження чимось знаменитих людей, як і чимось знаменитих держав, святкуються навіть тоді, коли їх з нами вже нема.

У цьому — особливий сенс: людина мусить уміти шанувати чуже минуле, бо воно — і її власне минуле теж.

Віталія ЖЕЖЕРА.

Фото з архіву редакції та з особистого архіву М. Ф. КОЗЛОВСЬКОГО.





# «ТЯЖКО, ЩО СОРОМНО ЛИШЕ МЕНІ»

## УКРАЇНЧУКИ

Через кілька днів після прийняття Акта про незалежність моя донька запитала, чому не самостійність України проголосили, а радості, якось загальну, всередині, немає?

Сидуючись відповіді на дитяче запитання, взявся за перо. Думаю, далі попервах наведу кілька прикладів знавця до української мови. Хоча б слова директора одиєї з середніх шкіл хортинського мікрорайону про те, що місця для українського класу в нього немає. Або напущу про те, як у йшій міській школі єдиний клас для дітей з українською мовою навчання відкривали лише після того, як активіст Товариства української мови «Промінь» Богдан Павлів попередив про батьківський пікет. Клас туди відкрили, але вже двічі його «переганяли» з одного приміщення в інше. Нема-бо місця дітям — українцям у закордонних школах і квіт.

Ось я розмовляю з директором. Вона розказувало, виставляє свій найбільший нозир — сім заяв батьків, чий діти хочуть навчатися українською мовою. Це мало. До того ж, бідається директор, учителям незручно, в усіх класах викладають дисципліну російською, а заради десятка чоловіків переходити на українську...

Слухаю та киваю. Що ж ми йдемося робити, коли йнакше вчительство зі своїми дипломами про «вищу освіту» таке безпорадне — володіє однією мовою. Чи «кілька азбучиць» й ті після «літвонізмів» курсів виважають інженерів чи вивчає математику іноземною мовою і стають фахівцями. А наша інтелігенція в Україні судя, українською й неукраїнською походження, на такій інтелектуальній позитив («політичною мовою») не здатна. Можна про це говорити багато, але мені соромно. І ще тяжко від того, що соромно лише мені. За тих семеро дітей, яких надіялося замало, щоб згідно з інструкцією відкрити український клас.



Я родом зі степу, де живуть люди врівноважені, неметушливі, терпеливі. І сам я такий, намагаюся бути таким і надалі. Та решті-решт всякому терпінню можна заздрити, поки воно не луснеється. Не подумайте, що я хочу нолось принизити цін цукметки, але ж росіянин\* може похвалитися в Росію, свей — до Ізраїлю, грек — до Греції, болгарин — у Болгарію, німець — у Німеччину... А куди ж їхати українцям, якщо він забякає дає своїм дітям освіту рідною мовою? Куди? Ось і думаю: семеро сім'ї відважилися навчати своїх дітей державною мовою України, а держава з її кон-

кретними органами — закладами освіти — байдужа до цього. Держава не має жодних обов'язків перед цими батьками і громадянами України.

Який я бабу з усього цього вихід? По-перше, самим розібратися в собі: хто ми є? Бо маємо там керівництво, якого заслуговуємо. Наша поірність і негодність — благодатний ґрунт для благополуччя і наважес нежизнєвими для усіх рівня. Звичайно, Товариство «Промінь» має вести наполегливу і вналежну виконувати роботу. Та сьогодні маси апатичні минають. Потрібні законодавчі акти, норми, щоб службові особи в разі невиконання Закону про мови зазнавали «непримис-

тей» не від громадськості через усіх та дружини директорів (мабуть, не їм до одного відомого місця), а зазначали адміністративною чи й кримінальною відповідальності.

Вчитель загальноосвітньої школи не має права йти в клас до дітей, якщо не володіє державною мовою. Звичайно, за умови, що держава існує для народу, а не навпаки. І держава Україна має опікувати українців не в останню чергу — тим паче після кількох століть тотального утискування української нації.

Ось в «Аргументах і фактах» (№ 35) читаю, що «міжове господарство» (як приклад, США, Австралія, Канада, Франція) пред'являють і таке вимоги, ким достаточне знання іноземної мови. А я ж веду мову не просто про громадян, а про тих, хто громадян України виховує і навчає: нежизнєвими до професійного рівня цих людей і надалі залишатимуться занежитими?

Наша молода Україна має безліч проблем, але турбота про юне іпоплення не може бути на останньому місці. Законодавці, народні депутати, уряд повинні розробити механізм дії Закону про мови, щоб у батьків, які подіяють дитину ставлять і виконувати варту програму вналежну до кризи, не боїла дитина за дитину. Бо ті діти в Запоріжжя (а чий я не в своєму південно-східному регіоні) немає жодних умов для навчання мовою своїх батьків.

Анатолій ПІДДУБНИЙ,  
роїтник комбінату «Запоріжсталь»

Фото В. ГРНА.

## ПЕРША НЕДІЛЬНА В КРИМУ АПАРАТ ДЛЯ АПАРАТУ

Не пізніше немає жодної української школи і навіть українського класу. І траєкторія ітих ілюзій відділення Товариства «Промінь», викладачем біологічного факультету Сімферопольського університету, численним ентузіастам, які вивчили середніх та музичних вчителів, які спільними зусиллями відкрили першу в Криму недільну українську школу.

Уже відбулися перші заняття. Вони проходять у Сімферополі в бібліотеці Дружини народів.

Основне наше завдання, — каже доцент університету Валентина Власенко, — навчити дітей володіти мовою, адже всі вони вчаться в російських школах. Ми розробили різні нестандартні онуції, організували школярів, як поводити себе в товаристві тих чи інших дітей. При цьому широко використовують промінь, ігри, танці, скоромовки, казки. Вивчаємо з дітьми твори українських письменників, поетів.

У школі створено групи вивчення, мовлення, ліплення. Залучаю кваліфікованих

спеціалістів. До речі, музику і спів викладає добра знайома з Криму музикантка, випускниця Віденської консерваторії, колишня політв'язня Роман Новаков. Він навчає дітей музичної грамоти, розуміє з ними українські народні пісні, музику творів популярних композиторів.

Надаль школа розширюватиметься. У ній будуть навчатися не тільки українці, а й росіяни, кримські татари, всі, хто хоче вивчити українську мову, пізнати літературу та мистецтво українського народу. Можна з упевненістю сказати, що справді героїчні зусилля директорки недільної школи Маргарити Жукіної, доцентки університету Віри Анової, Михайла Висинця та інших ентузіастів увінчаються успіхом.

Настає час, і через якийсь рік-другий відкриються у Криму перші українські середні школи.

Олександр ПІЛАТ,  
журналіст.  
Сімферополь.

За сорок років педагогічної роботи мені довелося побачити двадцять ілік прапорок вчителів, які відійшли з педагогікою, потім директором школи. Майже стільки ж — інспектор районного відділу народної освіти. Тому, напевно, ми можемо об'єктивно проаналізувати наші шкільні проблеми як по горизонталі, так і по вертикалі.

Пригадую повисли п'ятдесят років. Чотири з половиною штатних одиниць: завідувач, два інспектори, бухгалтер, діловод — от і все райвідно. А в нас іще 31 школа, сім тисяч учнів. Фронтальні, тематичні перевірки проводилися щорічно. Переважно чимало й канцелярської роботи. Словом, якійсь неосолодко, проте всі педагогічна робота виконувалася вчасно і, результативно.

Що ж маємо ми? У штаті районного відділу народної освіти та медичного кабінету — 30 працівників. А кількість шкіл зменшилася на третину: учнів — близько дві тисячі. Невже саме завдяки роздутим штатам звичайні райвідно, набрав ори-

гінальних форм навчально-виховний процес? Чи, може, ґрунтовнішими стали знання вчителів, які відійшли з дисципліна в школах? Ного побіжного не відбулося.

Аналогічно «роздулися» штати на всіх поверхках освітньої структури управління від освіти до міліції. Кому ж потрібні тілі апарати? Виходить, апарат райвідно апарату обласного апарату обласного апарату Міністерства. Вчителів, який прийшов працювати в школу за покликанням, усі ці багаторівневі структури тільки заважають. Тому на нас глибоко переконались, необхідні скоротити не менш, як наполовину і відділи народної освіти, і методоб'єднання, і інститути вдосконалення вчителів, і саме Міністерство народної освіти. А звільнити вчителів відділи на місцях справді невідкладних проблем сучасної школи.

Федір ЛЮДИН,  
голова радн ветеранів  
Кам'яської середньої  
школи № 1.  
Черкаська область.

Звертаюся до вас, як до ділового, що доносить найпопулярніші думки і слова до громадян республіки.

Хочу висловити кілька міркувань щодо впровадження в життя Закону про мови в Українській РСР. У мене ростуть дває сумні. Старший по-чому ходити в українськомовну школу в селі, де ні рівня мешкають. Вчаться лише на «підприємстві» в місті. Потім, коли він переїде до другого класу, ми гаятимемо до Херсона. Українських шкіль тут аж одна, і та невелика — не атожощи, ще й добиратися треба через увесь місто. Тому відділи дитини в найближчих школах не мали б уміщуватися на російську мову майже рік. У двох дітях почали драматичні випадки: один з них, що те, що розмовляє українською. Дитина плакала, а в із сумом послався до нічного вразливого в цьому приватному немає, мовляв, ті є українські, тільки їх менше. І вони текли українці, лише розмовляють російською. Та для сина рідна мова стала ознакою вносів національності. Фактично, що на підтримку він уже не вчиться.

Меншого сина, звичайно, ми віддали до російської школи — вибирати не було з чого. Так наші діти, виходить, добровільно зреклись батьківської мови.

Не має переконавань, садові пари за всіма мірками Раді повинні віділати кошти для побудови приміщень українськомовних шкіл. У нашому величому життєвому місті була хоча б одна невелика, але гарна, освітня школа, з прекрасними умовами навчання. Тобто, щоб там учинили в одну зміну, щоб усі учні в класах було не більше двадцяти, щоб для вчителів, особливо в сільській та інших зрусифікованих регіонах України, за викладання предметів українською мовою великі державні (і бюджетні республіки) доплати, щоб потім вчителі не були проти їхні життєві умови.

Але шлях побудови нових шкіл, на жаль, дуже довгий. Проте безвідно, щоб швидко вийти з ситуації, де то-го ж це переважає можливість партії повернути (як частково) свої борги народом.

На думку багатьох депутатів різних рівнів, для міста з 350-тисячним населенням досить однієї школи, щоб потім вийти в економіку. Та й у просторонах переконались, досить провести реформу, щоб такі прекрасні приміщення, побудовані за рахунок плати, приємні містам, по праву відійшли дітям. Умови для школи там не такі гарні. Сам вчався в той після укрупнення райвідно за зручності доби.

Володимир КІЛЕЦЬ,  
батько двох дітей.  
Херсон.

# Телеграфним рядом з Буковини

## СТАРА ДРУЖКА по-новому

З діловим візитом у Сунацький повіт Сунацької Радни навідалася делегація Чернівецької обласної Ради народних депутатів. Мета — співпраця підписати двосторонню угоду про економічне та культурне співробітництво, зокрема, масштарну, особливо в галузі сільськогосподарства.

## СЛІЗЬО ЗА ПОМОСЮ

Буківинський комсомол саморозпустився. Коли на останній конференції було прийнято таке рішення, на обличчя першого секретаря вже неспокійно обомлю ЛІСМУ з'явився слізник. Делегати висловилися за створення нової організації «Буківинський сільський молоді». Та останній вибір зроблять не колишні комсомольські функціонери, а молоді люди.

## ОДИН МАХОМ ОБОХ ПОПОВАХОМ

1-го грудня жителі Чернівецької області візьмуть участь обравши в двох референдумів всеукраїнському та місцевому. Узявши з цього приводу прийняла сесія обласної Ради народних депутатів. Мета раціонального опитування — визначити ставлення людей до надання області статусу найбільшого автономічної діяльності.

## «ВЕРОНІЦІ» ОБІЦЯЮТЬ

З січня наступного року здійснюють новий часослів під назвою «Вітчизнина». Як зазначає редакцій, він стане ладним робітником і сім'ям, інтелектуалів та жінок, молоді тощо. А ще він пролагуватиме творчість місцевих письменників, народних артистів і музикантів. І всю цю всеохватність можна буде реалізувати за 4 вербонів 80 копійок.

Василь BABUYX.

## Цифровий налейдоскоп

# РЕВОЛЮЦІЯ НА ЛУГАНСЬКІЙ НЕПОПУЛЯРНА

Що скаже Луганщина 1 грудня? Який думки української Схід про державність, оборону, мову республичній не зупинились флосфосраті Олександр МЕЖИКОГО адомікат немістат флосфосраті Іван Т. Шевченко, одні із організаторів Луганського підпису інформаційного та соціального досліджень (ІОЦІС) ІЛІА КОНОВОН:

Про своє бажання взяти участь в референдумі висловився 55% усіх опитаних у виборах Президента України. За повну й цілковиту незалежність України — 36%, по області. Серед чоловіків прихильників повної незалежності складають 42%, серед жінок — 30%, серед молоді до 30 років — 41,5%, серед громадян віком від 31 до 50 років — 35%, старші за 50 років — 32%. Українці (44%) дещо активніше підтримують повну незалежність України за росіян (1х 25%).

— Були не тільки патріотичні відчуття.

— Це як «корисні підтримки», але мають чимало заперечень. А от вважають «проголошення незалежності автономної національної державності» 6% в області й аж 22% в обласному центрі. «Не підтримують цей акт, бо боїться націоналізм» — 19% респондентів по області.

— А як розуміють луганчані «незалежність» і чого їй не вистає?

— Тільки 13% переконані, що відносно України з республіканським Союзом мусить бути такий ж, як і з іншими державами світу. 52% опитаних виступають за економічний та інші союз при політичній незалежності республіки, 24% — за єдину з іншими республіками державу. Цікаво, що по Луганську «за цілі союз між республіками» 7% на чотирьох респондентів, «за відкриті кордони для людей і товарів» — 55%, а 30% «згодні миритися з митницею при відносно пересуванні людей».

Очікують від незалежності України покращення матеріального становища 41% по області. Гадають, що не буде гірше — 23%. Остерігаються погіршення — 14%. Це свідчить про яскраву підтримку луганчанками державної незалежності республіки. Навіть не вдалося натрапити на її ідею переконаних прихильників. Неважко спрогнозувати настрої цих громадян, якщо їхні матері-

альне забезпечення погіршуватиметься й після успішного проведеного референдуму. Як ставляться до створення власних Збройних Сил республіки на базі військ першого міністра оборони України?

— 42% опитаних — за сильну стратегічну оборону при наявності в Україні досвідченої національної гвардії. 36% — за єдину Радянську Армію. 11% переконані, що Україна має шляхом самостійної розробки всі питання своєї оборони.

— Тепер про мовні проблеми.

— В області занепокоєння викликає перспектива української одномовності. За одні (українську) державну мову висловилися 16% опитаних. За дві (українську та російську) 34%. 33% вважають, що усі мовні питання повинні вирішуватися за регіональним принципом. Проти ідеї державної мови взагалі — 8%. Отож, будуть посилюватися мовні питання, питання зростають викликатися незадоволення людей.

— А який рейтинг політичних діячів і про що ви свідчили на вашу думку?

Найпопулярніший в області Л. Кравчук, 30% респондентів очікують його з'явлення на «вітчизні». «Добре», 19% — «задовільно», 10% — «незадовільно», інші не визначились. С. Дурдє місце посідає Б. Гавриш, третє — М. Горбачов. В. Чорновіл на четвертому місці. 8% опитаних угодили його оцінку «відмінно», 17% — «добре», 11% — «задовільно», 11% — «незадовільно».

Не користується популярністю в області ортодокс — члени колдівної компартії. Так, скажімо, С. Туренка очікують «в'язати» лише 0,1% опитаних — на «відмінно» — 23%. Б. Олійника відповіли 2% і 9%. Люди орієнтовані на демократичні дії, а не революції, а до гуманістичного еволюційного розвитку. Революція на Луганщині непопулярна.

У газеті «Молодь України» у рубриці «Факт» проведено опитування, де назвали платити зарплату робітникам Київського літературного заводу. Тому, що немає реалізації товару. Чекати, мовляв, на підписання ціни і тримати горілку на складах. Що стосується відсутності горілки, то «Факт» є факт. Що стосується зарплати і підвищення ціни...

Вирізняє зафенологію у відділі Київського міського економічного, тим більше, що привід був: одного дня бачив у різних гастрономів одні й ті самі цукери. «Форми» відповіли 3 коп. 05 коп. 1 з 3 коп. 15 коп. Дізнався: це 12 листопада минулого року вийшла постанова Ради Міністрів України за № 1134, яка вводить вільні ціни на цілий ряд товарів народного споживання. Як саме? Це з'ясувати було непересить. Як з'ясувалося, вільні ціни? Нім? З чим? І іншими пи-

# ВІЛЬНА ЗОНА І ОБОРОНА

Група військовослужбовців Радни звернулася з відкритим листом до міністра оборони України генерал-полковника К. Морозова. Перш ніж Верховне Рада розглядатиме Закон «Про спеціальну економічну зону в м. Одесі» слід, пишуть вони, обов'язково провести експертну оцінку цього документа в Міністерстві оборони.

В ході такої оцінки, вважають автори листа, необхідно визначити можливість військових введень режиму вільної економічної зони на обороноздатність України та Союзу Суверенних Держав (тут, правда, доречно зазначити депутата, а хіба тільки у природі існує? — Г. В.), ступінь соціальної захищеності військовослужбовців та членів їх сімей, вплив на життєвий рівень пенсіонерів Міністерства оборони...

Думається, повага листа в людини, хоч про це прямо й не сказано, отримали одним єдиним рішенням, що йорістимуть опублікований прайс-Закон? «Одесія спеціальна на економічна зона з демілітаризованою зоною». Іншими словами, місто, яке хоче ак-

тивізувати Одеської військової дивізії до міністра оборони України генерал-полковника К. Морозова. Перш ніж Верховне Рада розглядатиме Закон «Про спеціальну економічну зону в м. Одесі» слід, пишуть вони, обов'язково провести експертну оцінку цього документа в Міністерстві оборони.

Глино розпитати міжнародний гарант, не може бути перешкодою, як це є інші, військовик частини. Експертна оцінка очікуваної Зони, що й в об'єкті військових частин, а й до якої пропонується погодитися, не буде, слід сподіватися, причиною для зволання з виробництва вільної економічної зони, що має створювати благо мешканцям, а й усієї України. Навіть якщо тодішні тогочасні військові зон розмови, а реальних кроків, по суті, не робиться. То ший до цих перешкоди міжнародний центр, тепер самі ставимо перешкоди.

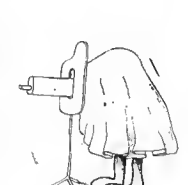
Георгій ВОРОТНЮК. Одеса.

# «КОМУСЬ ВИГІДНО ІГНАТИТИ ОБСЛУГОВУВАТИ»

Так прокоментував командувач Чорноморським флотом адмірал І. Касатонов тенденції публікації деяких центральних газет, присвячених розвідці в Севастополі. Головною Верховної Ради України Л. Кравчука.

Кореспондент УКРІНФОРМ попросив коментарі флоту, який виступає у те, як будуть відносини між моряками-чорноморцями і керівництвом суверенної України.

Хоча флот і є загальносоюзною структурою, але працює він своїм армією і флотом, відзначає І. Касатонов. Україна заявила про це право. Разом з тим керівництво республіки щодо нашого флоту поведеться дуже тактовно. І я б сказав, дуже правильно. У мене була зустріч з Головою Верховної Ради України в ході якої Л. Кравчук зая-



виз, що республіка не претендує на сіл структуру Чорноморського флоту, але хоче мати свій невеличкий флот. А міністр оборони України в дуже вичайній, тактовній формі повів розмову про віддання флоту з метою посилення. Ми готові прийняти будь-яку кількість спеціаль-

# ПОГЛЯДИ НА «ЗА»

Здійснилося у Чернавіччю відкриття приватного товаришів біржа з прозором назвою «Захід». На першій торгівлі Презентацію було виставлено понад 200 видів товарів — від японського автомобіля до консервованих ово-

Згодиться

смі місцевого колгоспу — на суму більш як 25 мільйонів карбованців. Договори було укладено на 200 тисяч карбованців. Та власний, він же

# ДЕ ГОРІЛКА?

Про що говорити

таням мені послани до начальника відділу продовольства Управління ціни Міністерства економіки Анастасія Олександрівна Попович. Останній повідомив, що концепція переходу до вільних ціл ще не розроблена і досить важко відомо, як здійснити формування цінової політики зазвержувані Верховною Радою. І запропонував прийти до нього на наступний день о 11 годині, де він преса сильно критикую, не розбіраються у тому, хто він. Що стосується ть, де знайшлися ціни і чи не очікується на неї підвищення ціл, Анастасія Олександрівна повідомив про підвищення ціл на горілку, що не може бути мовом. Що стосується самої горілки — заявив нема лі-

шок, тому її, рідко, мало виробляють. — Хто вам таке сказав? — зауважав директор Ін. Ігнатьєв, лікеро-горілчаного заводу Анастасія Олександрівна Шеремет, — горілку відправлено «за косяк». І вироблено її не те що менше — більше, аніж у застійні часи. Я директору ще з тієї епохи, такот: якщо у 1982 році в Україні було вироблено 140 тисяч декалітрів горілки, то у жовтні цього року ви виробили і вивезли 150 тисяч декалітрів. Наявко і спрavid не вистачало, але нам постають ливні — і ми все розливали. Миши не вистачало, а ми продали у магазині... Вільні ціни — добре. Але... Якщо заводи будуть





## ВІЛЬНА ЗОНА І ОБОРОНА

Група військовослужбовців — депутатів Одеської міської Ради звернулася з відкритим листом до міністра оборони України генерал-полковника К. Морозова. Перш ніж Верховна Рада розглядатиме Закон «Про спеціальну економічну зону в м. Одесі» слід, пишуть вони, обов'язково провести експертну оцінку цього документа в Міністерстві оборони.

В ході такої оцінки, вважають автори листа, необхідно визначити можливі наслідки введення режиму вільної економічної зони на обороноздатність України та Союзу Суверенних Держав (тут, правда, доречно запитати депутатів: а хіба такий у природі існує? — Г. В.), ступінь соціальної захищеності військовослужбовців та членів їх сімей, вплив на життєвий рівень пенсіонерів Міністерства оборони...

Думається, поява листа викликана, хоч про це прямо й не сказано, одним-двома реченнями, що його містить опублікований проект Закону: «Одеська спеціальна економічна зона є демілітаризованою зоною». Іншими словами, місто, яке хоче ак-

тивно розвивати міжнародний бізнес, не може бути перенаціленим, як це є кий, військовими частинками.

Експертна оцінка очікуваного Закону ще й з боку військових, якщо міністр з такою пропозицією погодиться, не буде, слід сподіватися, причиною для зволікання з впровадженням вільної економічної зони, що має слугувати благом мешканців не тільки Причорномор'я, а й усієї України. Надто вже довго точаться навколо таких зок розмови, а реальних кроків, по суті, не робиться. То шлях до них перепинав московський центр, тепер самі ставимо перепони.

Георгій ВОРОТНЮК.  
Одеса.

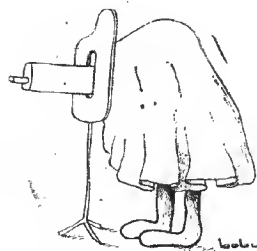


## «КОМУСЬ ВИГІДНО НАГНІТАТИ ОБСТАНОВКУ...»

Так прокоментував командуючий Чорноморським флотом адмірал І. Касатонов тенденції публікації деяких центральних газет, присвячені поїздки в Севастополь Голови Верховної Ради України Л. Кравчука.

Кореспондент УКРІНФОРМ попросив командуючого флотом висвітлити у те, як будуються відносини між моряками-чорноморцями і керівництвом суверенної України.

Хоча флот і є загальносоюзною структурою, але права будь-якої суверенної держави мати свої армію і флот, відзначив І. Касатонов. Україна заявила про це право. Разом з тим керівництво республіки щодо нашого флоту поводитися дуже тактовно і, як б сказав, дуже правильно. У мене була зустріч з Головою Верховної Ради України. В ході якої Л. Кравчук зая-



вив, що республіка не претендує на всі структури Чорноморського флоту, але хоче мати свій невеликий флот. А міністр оборони України в дуже ввічливій, тактовній формі повів розмову про відвідання флоту з метою ознайомлення. Ми готові прийняти будь-яку кількість спеціалі-

тів з міністерства оборони України, готові до спільної роботи. Тобто немає ніяких загод, відкосів, будуються на основі шанобливості, взаєморозуміння. Скажу більше: ми вже знайшли форми спілкування з міністерством оборони республіки. Повідомляти туди про час проведення елітних з'їзів, навчань, дорослих з'їзів. Доповіли свої розрахунки щодо фінансування, а також нашої участі у сфері матеріального виробництва. Попросили кошти для капітального будівництва. Поставили питання щодо продовольчого забезпечення. Тож наші відносини будуються нормально, ми розраховуємо, що надалі вони поглиблюватимуться і розвиватимуться.

УКРІНФОРМ.  
Севастополь.

Мал. Сергія БОБОРИКИНА.

## ПОГЛЯДИ — НА «ЗАХІД»

Здійснилося! У Черкасах відкрилася приватна товаришів міського колгоспу — на суму більш як 25 мільйонів карбованців. Договір було укладено на 200 тисяч карбованців. Та власник, він же

директор бірки А. Сухобрус, нітрохи не розчарований. «Це лише перша репетиція перед великим ринковим спектаклем», — каже він.

Анатолій САУХ.  
Черкаси.

## ДЕ ГОРІЛКА?

Про що говорять

таннями мене послали до начальника відділу продовольства Управління цін Міністерства економіки Анатолія Олександровича Погрібного. Останній повідомив, що концепція переходу до вільних цін ще не розроблена і досі невідомо лише одне: напруга формування цінової політики затверджуватиме Верховна Рада. І запропонував прийти до нього і висвітлити ці питання, за які преса сильно критикує, не розбіраючись у тому, хто винен. Що стосується того, де зникає горілка і чи не очікується на неї підвищення ціни, Анатолій Олександрович повідомив: про підвищення ціни поки що не може бути мови. Що стосується самої горілки — заявив: нема пля-

шок, тому її, рідної, мало виробляють. — Хто вам таке сказав? — здивувався директор Київського лікеро-горілчаного заводу Анатолій Опанасович Шеремет, — горілку відправляємо «з коліс». І виробляємо її не те що менше — більше, аніж у застійні часи. Я директором ще з тієї епохи, так-от: якщо у 1982—1983 роках ми щомісяця випускали 120—130, максимум 135 тисяч декалітрів горілки, то у жовтні цього року виробили і вивезли 150 тисяч декалітрів. Пляшок і справді не вистачало, але нам поставили пивні — і ми все роз'яснюємо. Машина везуть товар прямо у магазини... Вільні ціни — добре. Але... Якщо заводи будуть

встановлювати їх самі (оптові). Якщо оптовий покупець платитиме за товар власні гроші і не буде зацікавлений у тому, щоб товар лежав місяцями — гроші дають прибутку лише тоді, коли їх швидко повернути і швидко знову пустити в оборот. Коли, притримавши товар, можна залишитися з нічим, бо обійдуть конкуренти і перехоплять ринок. І коли не буде абсурдної ситуації, за якої держава платить державі (заводу — торговцю), а прибутки отримують працівники торгівлі. Ім нахатати, навіть якщо ота горілка скисне. Головне — взяти законну додаткову вартість, продавши товар з-під «полю».

А кричати про те, що в торгівлі — зловді, не варто: наша система сама штовхає її на це. Змінимо систему — питимемо горілку. Якщо хочемо...

Костянтин ПАВІШКУРА.

## ЯКЕ Ж ВОНО — УКРАЇНСЬКЕ КІНО?

А сьогодні, чи точніше — завтра, у Києві відкривається перший Всеукраїнський кінофестиваль, присвячений пам'яті Івана Миколайчука. На екранах столичних кінотеатрів ми побачимо кращі фільми, створені українськими митцями протягом останніх років як у нашій республіці, так і за її межами.

І, звісно, сподіваємось на відкриття нових імен в українському кіно, які придуть з тими болями й надіями, якими живе сьогодні народ України, зі своїм виразним мистецтвом почерком. Отож поруч з багатьма ішими нагородним кінофестивалю чекатимемо володаря і приз газети «Голос України» — за кращі пошуки сучасної мистецької стилістики в українському кіно. І, певно, після підведення підсумків фестивалю ми зможемо більш конкретно відповісти на болюче запитання: яке ж воно, сьогоднішнє українське кіно?

## Коротко

## ТА ВЖЕ Ж ПРИЙШЛИ!

«Ми придем и победе коммунистического труда!» — продовжує твердити капітально виноране гасло у приміщенні рівненської ПМК-243. А для чого, запитується, перенонувати подей, нопи і тан ножен бачить, що вже прийшли. Вся інша наочна агітація і донументація у ПМК тама, на це це дець у Тамбоській області, на це й не було Закону про державну мову, і це в Рівному — не окремий острівце.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

## ЛЮБЛЮ ХУСЕЙНА

Яні повідомила міська газета «Ехо» з посиланням на американський журнал «Конді Біар», серед 18 ханок із різних країн світу іранського президента Саадма Хусейна була і житомирська, яка нині роз'їжджає на своєму автомобілі агінціями міста над Тетевом.

Володимир ЛИЗА.

Житомир.

## БУДЕ ПЕРЕКУР!

Гринини шахти імені Абакумова поставили ультиматум міськраді: якщо протягом декади не вирішиться питання справедливого розподілу тютюну, то шахтарі самі візьмуться і за розподіл, і за спенуляцію.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

## НА ВОЛАХ У ПОЛТАВУ

...і не попис, а недавно, з'їздили В. Агатій та В. Гончар з села Ржавниці Заставнівського району. Вони доглядають колгоспних волів. А до Полтави їх запросили на міжнародний. Перед цим вони знімалися у Львові, у фільмі «Козани йдуть».

Юхим ГУСАР.

Чернівці.

## ФІНАНСИСТИ — ВІЙСЬКОВИМ

Івано-Франківський Промбудбанк вирішив зробити свій внесок у становлення Збройних Сил України. Фінансисти виділять з бюджету, що споруджується за їхні гроші в Івано-Франківську, дві квартири для сімей військовослужбовців Української Національної гвардії.

Василь САМАРІВ.

## «ДРУЖБА НАРОДІВ»

Вибори Президента

Кілька днів перебував у Криму кандидат у Президенти України, державний міністр, міністр сільського господарства республіки Олександр Ткаченко. Він зустрівся з механізаторами, садочодами, виноградарями і тваринниками колгоспів «Шлях Леніна» Сімферопольського, «Росія» і агрофірми колгоспу «Дружба народів» Красногвардійського району.

До речі, всі ці господарства — передові. Одна тільки «Дружба народів» цього року одержала 70 мільйонів карбованців прибутку. І Олександр Миколайович за-

гострив о проблему колгоспів: якщо зидентом, і радгоспів — вони і сільгоспів, іонсерваци, Литві речини. буде правда, я сом, молоду продукцію півострова. Кандидат вважає, і тема госп

## КАНДИДАТУ

Вчора відбулося засідання розширеної колегії Міністерства внутрішніх справ України, в якому взяли участь начальники районних і міських відділів внутрішніх справ, керівники обласних управлінь цього відомства, працівники установ по виконанню покарань, представники парламенту, міністерств правоохоронної системи.

Зазначу для нетерплячих: помилилися деякі малопопулярні наші читачі, які вважали, що колегія віддасть до якихось оргвисновків з приводу дій республікансько-

го МВС ппневого ппро це буу. У ціло рішні сп і качаль підлеглі лися на органів в зміцнення питання сказав у Голова Л. Кравч зустрічей що злочин люди бо виходить

Передплата-92

## НА СНІДАНОК

Минулої суботи о восьмій ранні я підійшов до газетного кіоску № 13 у центрі Луцька. ред сніданків газет — обласна «Радянська лівня» і місцеві «Правда».

— А «Голос України»?

— Немає.

— Коли буде?

— Коли завоюють, тоді й буде.

У нісках № 10, 13 та 14 відповіли тим «Голосу» нема, беріть свіжу «Правду!» Я пішов на базу місцевого агентства «Союздрун».

Вже десята година. Пояснили, що хвилин п'ятьдять тому для роздрібно торгівлі в Луцьку завели 600 примірників «Голосу України».

— А йди на базу завоюють «Правду»?

— О восьмій ранні.

Реклама

## ДО УВАГИ ЧЛЕНІВ СПІЛЬНОГО ІНОЗЕМНИ



СУПЕРРО

## «РОК ЗА НАМИ»

16 листопада, 18-00, велотрек СІУ. У програмі: «Пам'ятки архітектури», «Ейфорія», «Білий загін», «99», «Плач Єремії», «Клуб шанувальників» (Львів), «Табула раса», «Життя в дирижаблі» (Київ), «Імперія» (Полтава).

истопада 1991 року. № 217

# ПРОФЕСІОНАЛЬНІ РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧІ СИСТЕМИ



ЧИТЕТЬСЯ АВСТРИЙСЬКОЮ ПРЕДПРИЯТТЮ

Афіші, візитні картки, листівки, етикетки, поштової марка, фірмові бланки, рекламні проспекти, прес-реалізи, плакати, брошури, книги, газети, журнали — всі види друкованої продукції можуть — а сьогодні вже можна сказати: повинні — випускатися з допомогою автоматизованих видавничих систем. Ми пропонуємо вам переконатися в перевагах цього підходу. Всього тільки два роки тому радянсько-австралійське підприємство «ІНТЕРМІКРО» виступило ініціатором комп'ютеризації радянської поліграфії. А сьогодні вже десятки електронних редакційно-видавничих комплексів «ІНТЕРМІКРО» надійшли працюють у містах країни і є кращим гарантом бездоганної репутації нашого підприємства.

Новій пресі — революційну технологію! Робоче місце для введення тексту легко інтегровується персоналом.

Зручна клавіатура зі стандартним для російських друкарських машинок розміщенням клавіш, монохромний або кольоровий монітор типу EGA, русифікований матричний принтер з нагромадженням ватолідних паперового аркуша для одержання нормативних відбитків, об'єднані персональний комп'ютер, сполучений з IBM PCXT, дають можливість організувати наближену до оператора-техніста відправку, з до останніх рекомендацій ергономічної науки і одночасно у кілька разів підвищують ефективність роботи.

Але це тільки передумови, які могли б і не привертати уваги до системи — найсильніший і швидкоплинний у світі текстовий процесор Microsoft Word.

І ще одна неабияка обставина, можливо, варті уваги увазі: конкретна клавіатурна механіка в сполученні з можливістю будь-якої швидкої набір тексту без переповнення буфера гарантують не тільки високу продуктивність, п'я цюкошито тишу, якої часом так не вистачає в приміщеннях, де працюють ваші друкарки.

Одне таке робоче місце, заміняє друкарське бюро середніх розмірів.

Робоче місце для верстки — не тільки професіонал оцінить усі його переваги, а й коначок відзначить декілька з них.

Потужний програмно-технічний комплекс для верстних зв'язних видавничих процесів від рутини, перетворюючи його в заняття творче і захоплююче. Відкрити вам не доведеться турбуватися про те, якими засобами і за який строк можна створити задумані вами макети.

Роботу комплексу верстального оснащення координує універсальний персональний комп'ютер типу IBM PCAT 386.

Як програмне забезпечення ми пропонуємо редакційно-видавничий пакет XEROX VENTURA PUBLISHER з функціональними розширеннями.

...Замініть застарілу технологію — і ви зможете екстеріорі і економити у собі!

Готуючи нову верстку полосу чи розвороту, ви можете текст, шрифти чи наліткової ілюстрації, різні елементи оформлення, які маєте у своєму розпорядженні багато автоматизованих функцій.

Ви можете поєднувати в межах одного видання і навіть однієї полоси будь-які кеглі від 0,5 до 254 з кроком 0,5 будь-яких гарнітур, що входять у бібліотеку шрифтів, чи то шрифти, засновані на російському, англійському чи якомусь іншому алфавіті.

Максимальний обсяг видання — 128 розділів по 300 сторінок у кожному.

Зверстана полоса зберігається як програма на мові Post Script — фактичному стандарті провідних фірм, що випускають друкарську і видавничу техніку. Мова Post Script у професійній видавничій системі забезпечує бездоганну якість відображення, гарантує високий рівень автоматизації верстки і є запорукою того, що новали, які виникають на стрімко змінюваному ринку поліграфічного оснащення, легко можуть бути введени до складу вашого електронного підприємства.

Робоче місце художника-ілюстратора перетворює задумане художником у видатне.

Всього два невеликі пристрої — мольфоровий сканер і мольфоровий лазерний принтер. Плюс комп'ютер IBM PCAT — ось, все, що має бути у вас під рукою для створення художніх образів небаченої сили!

Варто тільки відкрити спектроаналізатор — і ви перемістите у прекрасний і неповторний світ вішної творчості.

Робоче місце художника-ілюстратора — це чудовий діагностичний сервіс, висока швидкість малювання і бездоганна якість графіки.

Готові ілюстраційні матеріали по локальній мережі можуть передаватися на верстку чи безпосередньо у фотокабінет. І, значно ж, можуть бути віддруковані на папері з довгого мольфорового принтера, що входить у систему.

Комп'ютеризовані фотокабінети — фотоформи, які задовольняють вимоги будь-якої друкарської сітки.

Наша система кольороподілу REPROTON працює на комп'ютерах типу IBM PCAT і дозволяє одержувати повні кольороподільні полоси, що мають штрихову і наліткову графіку. Застосування системи REPROTON дозволить виконувати монтаж полос та інші фототехнічні операції.

Фотокабінетний автомат Birney Setter входить у комплект поставки наших редакційно-видавничих комплектів, оскільки за своїми характеристиками він значно перевищує аналогічні пристрої інших фірм. Post Script — описання полоси абробляється його пристроєм графічним процесором із швидкістю 10 мільйонів операцій на секунду — а в 3—5 разів швидше, ніж у конкурентів! Стандартичний обсяг вінчестерського диску доведений до 370 Мбайт, що дозволяє експонувати світокуштовий матеріал шириною 300, 355 або 400 міліметрів за один прийом, тобто без втрати точності набору навіть при вирішенні 4000 точок на дюйм.

Представництво «Інтермікро»: Москва, 107066, вул. Нижня Красносельська, 39.

Телефакс 411035 FOTON SU.

Телефакс (095) 267-34-00 і 200-22-38.

Телефон (095) 261-04-47.

Телетайп 207963 ДЖОГЕР.

Українське представництво: 252013,

Київ, вул. Будиндустрії, 5.

Телефон (044) 296-17-81.



18.45 «Геть огірнового коро  
ля». Телевистава.  
20.10 Ділооз жіниа.  
20.45 Вечірид назка.  
21.00 Німецька мова. 1, 2 рін.  
22.00 Під знамом «Пі».  
23.00 Світ захоплених.



